

REGIONALT NETTVERK

Nasjonal oppsummering

NR. 1 | 2019

INTERVJUER GJENNOMFØRT I PERIODEN 28. JANUAR TIL 25. FEBRUAR

NORGES BANK

Fortsatt god vekst

Oppgangen hos bedriftene i Regionalt nettverk fortsetter. Økte oljeinvesteringer, digitalisering og høye offentlige investeringer bidrar til å løfte veksten. Fortsatt svak vekst i varehandelen og lavere boligbygging demper veksten. Kapasitetsutnyttningen har tiltatt, og sysselsettingen øker.

Produksjonsveksten ventes å holde seg oppe også det neste halvåret. Bedriftene anslår en årslønnsvekst på 3,0 prosent i 2019.

1. Produksjon og etterspørsel

Videre oppgang i norsk økonomi

Bedriftene melder at aktiviteten fortsetter å tilta, slik den har gjort siden våren 2016, se figur 1. Årsveksten er nå nær 2,9 prosent og er lite endret fra intervjurunden i november. God vekst i næringsrettet tjenesteyting og videre oppgang i oljeleverandørindustrien har bidratt til å løfte veksten de siste tre månedene. Høyere oljeinvesteringer, digitalisering og offentlige investeringer gir økt aktivitet til de næringsrettede tjenesteyterne. Flere leveranser til feltutbygging hjemme og ute, har ført til videre oppgang for oljeleverandørene. Samtidig bidrar høye offentlige investeringer i infrastruktur og bygg til vekst i bygg- og anleggsnæringen. Aktiviteten i hjemmemarkedsindustrien har tiltatt siden intervjurunden i november, særlig drevet av oppgang i byggevareindustrien.

Den samlede veksten dempes av svak vekst i varehandelen. Grensehandel og lav befolkningsvekst holder volumene i dagligvarebransjen nede. Økt handel fra utenlandske nettsteder demper også salget, særlig i detaljhandelen. Videre nedgang i boligbyggingen, svakere utvikling i næringsmiddelindustrien og litt lavere vekst innen tradisjonell eksportindustri bidrar også til å begrense veksten.

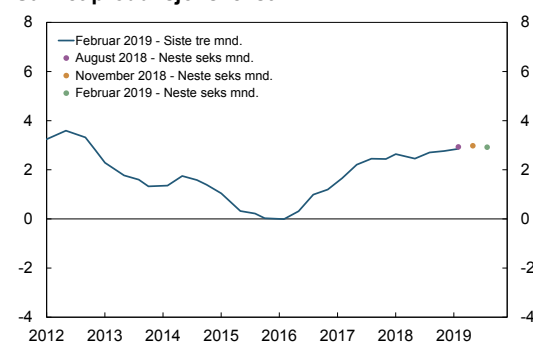
Bedriftene venter at produksjonsveksten holder seg oppe det neste halvåret. Oljeleverandørene ser for seg høyere vekst mot hjemmemarkedet og i eksportmarkedene. Boligbyggingen ventes å ta seg opp fremover, og bedrer markedsutsiktene i bygg- og anleggsbransjen. Kapasitetsbegrensninger hos næringsrettede tjenesteytere demper de samlede vekstforventningene.

Utsikter til god vekst i investeringene

Kontaktene planlegger å øke investeringene med litt over 6 prosent de neste tolv månedene. Den planlagte veksten er litt sterkere enn i forrige runde. Alle næringene ser for seg at investeringene skal øke fra 2018 til 2019. Kommunene og sykehusene venter den sterkeste veksten, mens varehandelen ser for seg den svakeste investeringsveksten.

Figur 1

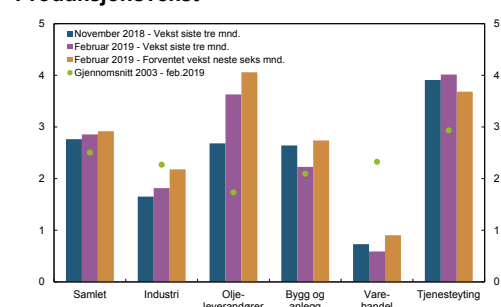
Samlet produksjonsvekst

Vekst siste tre måneder og forventet vekst neste seks måneder. Annualisert. Sesongjustert. Prosent

Figur 2

Produksjonsvekst

Vekst siste tre måneder og forventet vekst neste seks måneder. Annualisert. Sesongjustert. Prosent. * Fram t.o.m 2014 inneholdt oljeleverandørernes serie petroleumsspesifikke vareleveranser til utlandet

2. Kapasitet og arbeidsmarked

Kapasitetsutnyttningen har fortsatt å tilta

Andelen bedrifter med full kapasitetsutnyttning tiltok gjennom 2018 og har fortsatt å øke de siste tre månedene, se figur 3. I denne runden svarer 38 prosent at de ikke kan øke produksjonen uten å gjøre tilpasninger i utstyr eller sysselsetting. Kapasitetsbegrensningene er størst i oljeleverandørnæringen, der over halvparten av bedriftene har lite ledig kapasitet. Det er store regionale forskjeller, og kapasitetsutfordringene er størst i østlandsområdet.

Hos en femtedel av kontaktene begrenses veksten av at de ikke får tak i relevant arbeidskraft, se figur 3. Denne andelen er uendret fra november. Samtidig har utfordringene blitt større for bedriftene som lenge har hatt problemer med å rekruttere. Det er spesielt vanskelig å få tak i ansatte med it-kompetanse.

Veksten i sysselsettingen holder seg oppe

Sysselsettingen økte med mellom 0,4 og 0,5 prosent i hver runde i 2018, og veksttakten har fortsatt inn i 2019, se figur 4. Kontaktene venter tilsvarende vekst også utover våren. Veksten er sterkest hos oljeleverandørene og tjenesteyterne. Det har vært små endringer i sysselsettingen i industri og varehandel.

3. Kostnader og priser

Litt høyere lønnsvekst

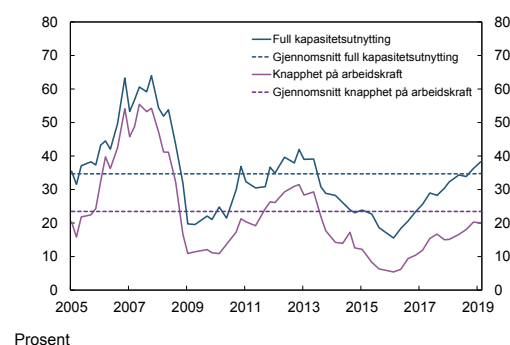
Samlet anslår bedriftene at lønnsveksten i år blir på 3,0 prosent, mot 2,9 prosent i forrige runde, se figur 5. Det er små forskjeller mellom næringene. En del kontakter viser til litt høyere forventninger til sentrale oppgjør, drevet av økt prisvekst. Anslagene er oppjustert og høyest innen offentlig sektor og bygg og anlegg.

Netthandel demper prisveksten

Bedriftene i nettverket oppgir at prisveksten det siste året har avtatt litt. Økt netthandel og hard konkurranse trekkes frem som en dempende faktor, spesielt i varehandelen der prisveksten har avtatt mest. Økte lønns- og strømkostnader gir behov for økte priser, og både nærings- og husholdningsrettet sektor ser for seg at prisveksten skal ta seg litt opp fremover.

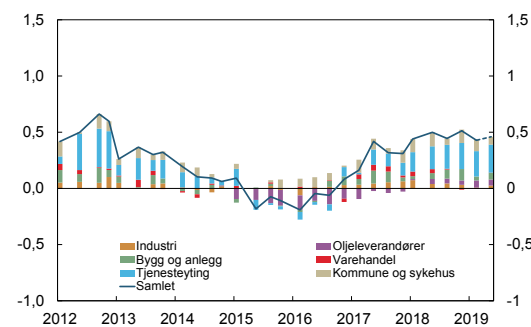
Figur 3

Kapasitet og tilgang på arbeidskraft

Figur 4

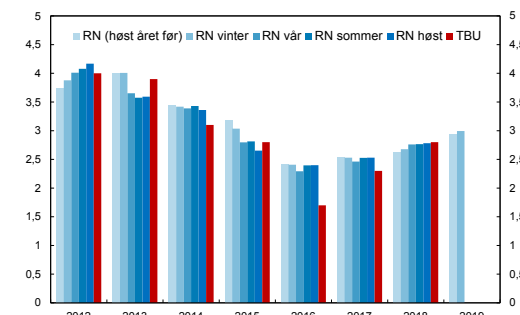
Sysselsettingsvekst

Vekstbidrag per næring. Vekst siste tre måneder og forventet vekst neste tre måneder. Sesongjustert. Prosent

Figur 5

Årslønnsvekst

Forventet årslønnsvekst innværende år. Teknisk beregningsutvalg (TBU) 1) og Regionalt nettverk (RN). Prosent

TABELL 1 Konjunkturindikatorer

	Denne runden	Forrige runde
Produksjon og etterspørsel		
Produksjonsvekst siste tre mnd (annualisert)		
Samlet	2,9	2,8
Hjemmemarkedsindustri	1,7	1,3
Eksporthandel	2,1	2,5
Oljelieferandører hjemmemarked	4,0	2,7
Oljelieferandører eksportmarked	2,5	2,6
Bygg og anlegg	2,2	2,6
Varehandel	0,6	0,7
Tjenesteyting næringsliv	4,3	4,2
Tjenesteyting husholdning	3,0	2,8
Forventet produksjonsvekst neste seks mnd (annualisert)		
Samlet	2,9	3,0
Hjemmemarkedsindustri	2,0	1,4
Eksporthandel	2,5	2,6
Oljelieferandører hjemmemarked	4,4	3,7
Oljelieferandører eksportmarked	3,2	3,0
Bygg og anlegg	2,7	2,9
Varehandel	0,9	1,5
Tjenesteyting næringsliv	3,9	4,2
Tjenesteyting husholdning	3,1	2,8
Arbeidsmarked og produksjonsgap		
Sysselsettingsvekst siste tre mnd	0,4	0,5
Forventet sysselsettingsvekst neste tre mnd	0,5	0,4
Knapphet på arbeidskraft	20,1	20,3
Full kapasitetsutnyttelse	38,3	36,3
Kostnader og priser		
Anslag årslønnsvekst	3,0	2,9